

GERONTOLOŠKI CENTAR
SOCIJALNO-ZDRAVSTVENA
USTANOVA ZA ZBRINAVANJE
ODRASLIH LICA

sa potpunom odgovornošću

Broj: 463/2024/07

Dana: 28.02.2024

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР
GERONTOŁOŠKI CENTAR
GERONTOLOGIAI KÖZPONT

Telefon: (024) 644-444 Telefax: (024) 556-030 Aleja Maršala Tita 31 24000 SUBOTICA
email: gerontoc@eunet.rs sajt: www.gcsu.co.rs

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР
СУБОТИЦА

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ

СЛУЖБА „ОТВОРЕНА ЗАШТИТА“

СУБОТИЦА,
ФЕБРУАР 2024. ГОДИНЕ

САДЖАЈ

1. Увод
2. одељење помоћ и нега у кући
3. Одељење геронтолошки клубови
4. Закључак

1.УВОД

Служба отворена заштита налази се у саставу Геронтолошког центра и представља вид ванинституционалног збрињавања корисника услуга у стању социјалне потребе. У свом саставу има следеће организационе јединице:

1. Одељење за помоћ у кући и негу
2. Одељење геронтолошки клубови
3. Дневни центар и саветовалиште за особе оболеле од деменције
4. Психолошко саветовалиште

2.ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПОМОЋ У КУЋИ И НЕГУ

У току 2024. године Одељење за помоћ у кући и негу у оквиру Службе отворена заштита наставиће да пружа услуге неге на територији града и на Палићу. Услуге неге пружаће се сваког радног дана у току пре поднева, с тим да ће се организовати дежурство суботом за кориснике код којих постоји потреба за наведеним услугама због здравственог стања у коме се налазе, а при томе немају обезбеђену сталну негу у оквиру породице.

За услуге помоћи у кући, такође се планира наставак у 2024. години. Потреба за овим услугама је сваке године све већа имајући у виду да четвртина становника Суботице припада групи старијих од 65 година. У прилог томе говори и стална листа чекања како за услуге помоћи у кући тако и за услуге неге.

Поред тога је велика флукуација радника, а додатно рад омета одлазак радника са радним искуством и специфични услови рада (теренски рад). Планирано је запошљавање нових кадрова и попуњавање упражњених радних места што би требало да омогући да се испуни планирани број сати и услуга.

У табели бр. 1 приказан је планирани број сати неге и помоћи за 2024. годину, а на основу оствареног броја сати у претходној години.

Табела 1. Планирани број сати неге и помоћи за 2024. Годину

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНИ БРОЈ САТИ УСЛУГЕ НЕГЕ ЗА 2024.	ПЛАНИРАНИ БРОЈ САТИ УСЛУГЕ ПОМОЋИ ЗА 2024.
Јануар	600	2300
Фебруар	600	2600
Март	650	3000
Април	600	2000
Мај	600	2500
Јун	600	2700
Јул	600	2500
Август	650	2500
Септембар	650	2500
Октобар	650	2500
Новембар	650	2500
Децембар	650	2500
УКУПНО	7.500	30.100

Планирани број сати за услуге помоћи у кући и услуге неге за 2024. годину у складу је са бројем тренутно ангажованих радника на терену. На остварење планираног броја услуга, односно сати, највише утичу изостајци радника, честа боловања која су у највећој мери последица услова рада као и све тежег здравственог стања корисника, односно све већег броја категорије зависних корисника. Пружање услуга изискује додатне напоре јер се пружају у домовима корисника где услови рада нису увек прилагођени потребама (купање и нега непокретних врши се у постељама које нису прилагођене овој намени, купатила корисника такође често нису прилагођена за улазак са инвалидским колицима или купање ван каде односно туш кабине, неприлагођена собна температура и слично). Приликом посета медицинске сестре/техничар настављају са саветовањем родбине о прилагођавању постеле и опремању собе у којој борави корисник да би се на тај начин олакшала нега како за корисника и породицу која негује пацијента тако и за запослене који ове услуге пружају.

Број старијих суграђана, преко 65 година, којима су неопходне наведене услуге, је све већи, као што је и наведено у ранијем тексту, и самим тим постоји и потреба да се настави са пружањем услуга. Веома је важно услугу пружати у континуитету и на тај начин пружити корисницима потребан осећај сигурности, који се показао још важнијим у време епидемија и изолација. У наредној години, виша медицинска сестра-тријажер, медицинска сестра/техничар-тријажер ће обилазати потенцијалне кориснике и чланове њихових породица пре почетка услуге да би се попунила молба, урадила тријажа и саветовала родбина и чланови домаћинства о даљој нези и бризи о кориснику. Такође на основу обављених посета, план је да као и до сада, тријажерке и тријажер на јутарњем састанку саветују медицинске сестре и техничаре о начину неге или општем приступу пацијентима и њиховој породици. На јутарњим састанцима, наставиће се кратке едукације намењене медицинским радницима, везано за нове ситуације и болести на терену, као и њихово поступање у датим околностима. Такође наставиће се са поновним посетама, приликом којих тријажерке и тријажер обилазе кориснике, минимум једном годишње, ради контроле стања на терену као и постојања евентуалних промена код корисника и евидентирања наведеног (индивидуални планови, лист праћења). Овим посетама се корисници лично упознају са тријажерима са којима су у контакту око договора термина, око промена у пружању адекватне неге, око промена у свакодневном функционисању и самим тим комуникација са њима је лакша. Такође, циљ посета је и да се прати и испита задовољство корисника услугама које им се пружају, као и да се путем сталног надзора прати рад запослених и одржава квалитет услуга.

Тенденције савременог друштва су што дужи боравак старијих особа у својим домовима, уколико то њихово здравствено стање дозвољава, како би што хуманије и квалитетније, окружени својим ближњима, проводили дане у својим позним годинама. Останком у свом дому могу да задрже своје навике, обавезе у домаћинству и на тај начин да се осећају кориснијим и потребнијим. Такође улога породице и заједничко проведено време су важни за сваког корисника по питању евентуалне физичке подршке и емотивне опскрбљености.

Боравак и нега у кућним условима свакако су и финансијски исплативији за породицу или родбину која брине о кориснику. Останак у кућним условима се саветује и од стране Службе све док корисник уз помоћ пружених услуга може да функционише у свом дому и задовољи своје потребе.

У оквиру Службе послове тријаже, израде распореда рада и обиласке корисника обављају виша медицинска сестра-тријажер и медицинска сестра/техничар-тријажер. На основу података добијених са терена прати се стање корисника, а у случају потребе обавештавају се надлежне службе: Центар за социјални рад, Служба за кућно лечење, Дом здравља, Каритас. На тај начин наставља се успешна сарадња са службама и институцијама у граду, са којима Геронтолошки центар заједнички брине о најстаријима. План је да Служба у наредној години, у складу са уговором који је закључен са градом Суботица, својим услугама обухвати 250 корисника неге и 550 корисника помоћи у кући.

3. ОДЕЉЕЊЕ ГЕРОНТОЛОШКИ КЛУБОВИ

У склопу Геронтолошког центра наставиће да ради десет геронтолошких клубова, од којих шест на територији града (клуб Центар I, Центар II, Бајнат, Кертварош,

Прозивка, Зорка) и четири у приградским месним заједницама (Бајмок, Нови Жедник, Ђурђин и Мала Босна).

Активности у клубовима су организоване на основу ангажовања чланова клубова, уметника, спортиста и суграђана који желе да представе свој рад и да дају допринос функционисању истих својим предавањем или излагањем. Значајан је и допринос запослених у клубовима који настоје да анимирају што већи број најстаријих суграђана да се укључе у организоване активности на недељном и месечном нивоу, а које се планирају у складу са интересовањима самих корисника, чланова клубова.

Планирано је да се, као и претходних година, организују следеће активности:

- радне
- едукативне
- културно-забавне
- рекреативне

Радне активности имају за циљ активирање постојећих способности чланова клубова како би се успорио процес старења (менталног и физичког). Поред тога, путем наведених активности ради се на побољшању њихових функција и покретљивости, фине моторике прстију, руку, координацији покрета. Из тог разлога се у клубовима и у наредном периоду планира организовање креативних радионица и секција: сликање на стаклу, израда предмета и украса од сламе, израда слика од сламе, плетење, бели вез, осликавање украсних предмета од дрвета, осликавање еко торби, сликање у акварел техници, украшавање кутија и стакла салвета техником, израда корпи од папира, бојење у бојанкама за одрасле.

Када је реч о едукативним активностима планира се организовање предавања за чланове клубова и то од стране психолога, лекара, нутрициониста, фармацеута и других стручних лица који су вољни да својим ангажовањем допринесу квалитетнијем животу чланова клубова. Чланови су посебно заинтересовани за интерактивна предавања где могу да учествују и дају свој допринос у њиховом спровођењу. Теме едукација зависе од интересовања чланова, а њихов одабир се врши путем анкетирања заинтересованих чланова.

Организовање културно-забавних активности окупља готово увек већи број чланова путем којих се ради на ојачавању међусобних социјалних веза. С тим у вези, организоваће се књижевни сусрети, како уметника из града тако и чланова који су активни у овој области, прославе рођендана, дружења уз музику популарно названих „чајанке“ и „рођендани“—најпосећенији програми у клубовима. Организоваће се изложбе радова насталих у клубу, али и радова суграђана који желе да просторије клубова користе као изложбени простор за своја дела. Планирано је и организовање традиционалних програма поводом манифестације „Сунчане јесени живота“, као и поводом прослава годишњице клубова. Као и ранијих година планирано је да се свечано обележе одређени датуми и празници који су битни члановима као што су: Дан заљубљених, Дан жена, Ускрс и Васкрс, 1.мај, Дужијанца, Бербански дани, Божић и Нова година. Широког спектар поменутих активности употпуњаваће одржавање фолклорне, драмске, рецитаторске и певачке секције. У клубовима Бајнат и Центар II ће наставити да се одржава, а у клубу Кертварош постоји интересовање да се оформи и почне са радом фолкорна секција и ове секције ће учествовати у програмима који се организују у домским и клупским објектима, а и у програмима који се организују у другим установама.

У клубовима постоје и са активним радом ће наставити три вокално-инструментална састава: Бајнатски бисери, Суботичке фрајле и Веселице, и сваки од њих поред вежбања и наступа у клубовима и домским објектима, наступају и у другим установама и манифестацијама у организацији локалне управе и на тај начин представљаће установу и клуб из кога долазе.

Рекреативне активности су протеклих година биле веома запажене и укључивале су велики број чланова, тако да се и у наредној години планира њихово организовање. Спортска рекреација за особе треће животне доби ће се одржавати у клубовима Бајнат, Кертварош, Центар II и Бајмок. Поред редовне рекреације, „Спорт за све“ Војводина, преко „Спорт за све“ Суботица учествоваће у европском пројекту “FIT4ALZ” / Fitnes za osobe sa Alchajmerom/ и

пројекат ће реализовати у клубу Центар II. Планирано је да у периоду од три месеца чланови вежбају три пута седмично и обаве се контролни прегледи на почетку и приликом завршетка пројекта и након тога се анализирају резултати.

Уколико буде могућности организоваће се тематски једнодневни излети и посета дестинацијама које су прилагођене захтевима и могућностима чланова. Оваквим активностима окупљају се чланови који воле путовања, који оваквим приликама размењују сећања и доживљаје са претходних. Планиране активности су таи чи, висећа кугла, плочице и пикадо, бриџ секција и картање–игра филко, затим шах секција, стони тенис. За наведене спортске секције организоваћемо такмичења, што се уназад више година и одржавало у геронтолошким клубовима уз учешће корисника услуга домског смештаја, као и екипа месних заједница и удружења која имају своје представнике. Секција стоног тениса ће наставити са радом, уз организовање такмичења и турнира између градских и приградских клубова. У току 2024.године планирано је да се организује турнир у стоним тенису на коме би учествовали и представници домова и клубова из других градова. Такође, спортске секције клубова ће и у наредној години наставити сарадњу са градским спортским савезом и укључиваће се у спортске сусрете на нивоу града и региона. Чланови клубова ће и наредне године учествовати на манифестацији Дан изазова, чиме ће допринети стварању свести о значају спорта, активности и рекреације и у старијој животној доби. Чланови клубова ће, када временски услови буду повољни, ићи у организоване шетње, пешачење као вид дружења на отвореном.

У клубовима ће се у виду предавања или активности чланова организовати и обележити Светски дан здравља, Недеља солидарности, Светски дан за културу, Светски дан заштите животне средине, Светски дан срца, Светски дан борбе против Алцхајмерове болести, Међународни дан старијих особа, Светски дан менталног здравља, Светски дан здраве хране, Светски дан дијабетеса и на тај начин едуковати чланове по питању усвајања здравих животних навика и свести о окружењу и заједници. Наведени дани ће се обележавати у клубовима, али и текстовима и фотографијама на друштвеним мрежама.

Планирана је, као и у претходној години, радионица поводом дана менталног здравља, под називом „Како је овај балон пукао“. Радионицу за чланове клубова би организовали стручни радници установе са циљем да се укаже на важност очувања менталног здравља чланова. Поред наведене радионице планиран је и округли сто на тему „Свет илузија“, који би обухватио размену искуства, демонстрације испољавања искривљене стварности од стране водитеља групе и поступке подршке оболелим и особама које су у контакту са њима.

Стручни сарадници у локалној заједници ће наставити да и даље пружају техничку подршку члановима у коришћењу савремене технологије (телефони, компјутери, лаптопови). У клубу Прозивка ће се једном седмично наставити едукација за коришћење мобилних телефона.

Једна од активности која је планирана у 2024.години је такмичење у прављењу колача. То би свакако била радионица израде колача, радионица где би за дефинисано време у клубу могли да направе ситне колаче. Новим радионицама циљ је да активирамо чланове који не учествују у свакодневним активностима а свима понудимо додатну идеју и нови рецепт.

У наставку следе активности које се традиционално планирају у 2024. години у геронтолошким клубовима:

- Марин бал у клубу Бајмок
- Маскенбал
- Заједничка прослава Међународног дана жена у неком од ресторана у граду
- Шаховски турнир који ће се организовати квартално у клубу Центар I
- Ускршња изложба радова насталих у креативним радионицама геронтолошких клубова - избор за најлепши ускршњи аранжман и онлајн такмичење за најлепши аранжман
- Водени понедељак у клубу Бајмок
- МИРК (Међународна изложба рукотворина)
- Котлићијада
- Дужијанца у клубу Бајмок
- Дан града
- Грожђе бал у клубу Бајмок

- Међународни дан старијих особа
- Заједничко украшавање јесењег дрвета
- Ревизија радова насталих у креативним радионицама
- Бал за Св. Кату
- Деда Мраз за унуке наших чланова
- Заједничка израда новогодишњих честитки
- Игра Тајни Деда Мраз – за запослене и за чланове клубова
- Божићна изложба и избор за најлепшу јелку Геронтолошког центра и онлајн гласање за најлепшу јелку
- Заједнички испраћај Старе године
- Деда Мраз и чланови клубова у обиласку корисника услуга домских објеката Геронтолошког центра и чланова геронтолошких клубова
- Певачке групе у посети корисницима домских услуга уз планиран пригодан програм поводом божићних и новогодишњих празника

Уз услуге које постоје у клубовима као што су прање и пеглање веша, педикир, масажа, читање штампе, чланови могу да користе и услуге Дневног центра и саветовалишта за особе оболеле од деменције, Психолошког саветовалишта као и услуге стручних радника (услуге социјалних радника, психолога, правника). Црвени крст Суботице ће и у наредној години наставити са поделом ручка социјално угроженим суграђанима, за шта им је Геронтолошки центар, у оквиру дугогодишње успешне сарадње, обезбедио просторије у клубу Бајмок.

У наредној табели приказан је планирани број пружених услуга, ако се све наведене услуге буду пружале током целе године.

Табели 2. Планирани број услуга за 2024. годину:

ВРСТЕ УСЛУГА	ПЛАНИРАНИ БРОЈ УСЛУГА ЗА 2024.
Услуге праоне	600
Број услуга масаже	1000
Број услуга педикира	1200
Број услуга фризера	500

У оквиру Психолошког саветовалишта и даље ће члановима клубова и члановима њихових породица бити омогућено обављање разговора (лично и онлајн) са психологом Службе у циљу решавања њихових проблема. Услугу саветовалишта ће користити, уколико постоји потреба и захтев Комисије за пријем и категоризацију корисника домског смештаја, и они који су поднели захтев за смештај у установу Геронтолошког центра. Циљ је извршити тријажу, односно категоризацију потенцијалних корисника услуга институционалне заштите, и потенцијалним корисницима домског смештаја којима територијално више одговара да дођу у Психолошко саветовалиште услугу обезбедити и на наведеној локацији. Ова услуга се пружа од стране руководиоца и психолога Службе отворена заштита.

Поред тога, планиране су и групне активности два пута седмично у трајању од два сата у оквиру Дневног центра и саветовалишта за особе оболеле од деменције. Ове активности имају за циљ активно учешће корисника услуга Дневног центра ради очувања преосталих психо-физичких потенцијала и ублажавања и одлагања симптома болести. Групу осмишљава и води психолог Службе отворене заштите.

У 2024. години је планирано анкетирање чланова клубова и корисника услуга неге и помоћи о интересовањима и задовољству услугама које користе.

Такође, планиран је и наставак обавезне континуиране медицинске едукације коју похађају медицинске сестре и техничари. Виша медицинска сестра такође похађа континуирану медицинску едукацију за више медицинске сестре. Психолог се, као стручни радник установе, континуирано едукује и има обавезу прикупљања бодова ради продужетка лиценце.

Планирана је едукација пружалаца услуге неге и помоћи односно полагање акредитоване обуке из ове области. Едукације везане за организовање радионица и примену нових техника у раду свакако би биле занимљиве стручним сарадницима у локалној заједници. Организатор службе и тријажери би такође похађали едукације и обуке из свог домена рада, организације посла, мотивације радника и анализе задовољства корисника, комуникације. Едукације су неопходне за одржање квалитета рада, али и спречавање професионалног сагоревања запослених, као и ради сталног подсећања на основне принципе рада и опхођења према корисницима услуга. Због велике флукуације радника, едукације везане за комуникацију и рад са старима, превенције сагоревања на послу и емотивно оснаживање радника је потребно поновити и организовати за све запослене у служби. За сервере и спремаче у клубовима је потребна обука на тему хигијенски минимум, којом би се стицало или понављало постојеће знање о личној хигијени и мерама заштите од заразних болести.

У наредној години је планиран наставак адаптације и одржавање просторија клубова. У претходном периоду су адаптирани клубови Центар I, Центар II, Бајнат и уграђене су топлотне пумпе у клубу Бајмок. У плану је реновирање купатила у геронтолошким клубовима Центар II и Бајнат, пројекат који би био финансиран од стране Аутономне покрајине Војводина. Такође, финансиран од стране АПВ је и пројекат „Унесимо нове боје у наше објекте“ у склопу ког је планирано кречење геронтолошких клубова. У клубу Ђурђин је спроведено етажно грејање и уз набавку котла на струју и претходне провере електричне инсталације ово је могући вид грејања у наредној грејној сезони, које је неопходно применити јер је постојеће грејање јако слабо и неадекватно.

У склопу енергетске санације је потребно заменити столарију и урадити спољну изолацију и на тај начин би смањили трошкове грејања. Клуб Прозивка се налази у згради са равним кровом у просторијама месне заједнице и на појединим местима кров прокишњава и пре кречења је потребно решити проблем наведеног. Такође потребна је набавка и уградња клима уређаја у клубу Нови Жедник и Бајмок и климе у просторијама за рекреацију у клубу Бајнат и Кертварош јер су летњи месеци са све вишом температуром ваздуха и потребна је климатизација клупских просторија. Циљ наведених радова је да клупске просторије испуне неопходне хигијенске услове, а уједно и да се просторије освеже и учине пријатним за свакодневни боравак чланова геронтолошких клубова.

4. ЗАКЉУЧАК

Као и свих претходних година Служба отворена заштита настојаће да и у наредној 2024. години залагањем свих радника, који су директно или индиректно укључени у рад на терену, одржи квалитет услуга, професионалан и стручан однос према кориснику и раду, а у циљу очувања задовољства корисника. Неопходна је едукација радника, очувања психичког и физичког здравља запослених, мотивација радника да би се одржао потребан квалитет услуга. Добрим приступом раднику и стварањем доброг тима свакако да се доприноси бољој радној атмосфери, а самим тим и бољим резултатима рада. Путем организовања едукација за све раднике Установа ће настојати да обезбеди што бољи квалитет услуга крајњем кориснику, као и да олакша запосленима свакодневни рад и комуникацију са корисницима.

Геронтолошки клубови су места где најстарији свакодневно проводе своје слободно време, а организоване активности у многоме доприносе очувању њиховог психичког и физичког здравља као и подизању квалитета живота. У наредној години ће запослени организовати програме и активности за чланове кроз индивидуално укључивање, разговор и слушавање потреба и на тај начин обезбедити социјалну партиципацију. Квалитетна брига о старима је одлика савременог друштва, а у чему град Суботица има богату и дуготрајну праксу. Геронтолошки клубови представљају први степен ик у ланцу бриге о старијим суграђанима. Ту

се први пут упознају са услугама које им се пружају у оквиру Геронтолошког центра као и о процедури за њихово коришћење.

Захваљујући добром и квалитетном раду свих сегмената Службе отворена заштита у многе се доприноси и попуњавању домских капацитета. Такође и стална листа чекања потенцијалних корисника на услуге, које ова Служба пружа, говори у прилог томе колика је потреба за истим. Постојање геронтолошких клубова деценијама уназад показало је колико су неопходни, колико су сигурна места за наше кориснике и колико је много има разговора и разговора у клубу некада једини социјални контакт.

Бранкица Тешановић, мастер економиста
директор Установе

